

SZIRMABESENŐ NAGYKÖZSÉG

Önkormányzata

Ügyiratszám: SZ/2233-2/2025.

2.

ELŐTERJESZTÉS

**Szirmabesenyő Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
2025. június 26-i rendkívüli nyílt ülésére**

**A II. Rákóczi Ferenc Könyvtár tájékoztatója a 2024. évben nyújtott
szolgáltatásokról**

Előterjesztő:

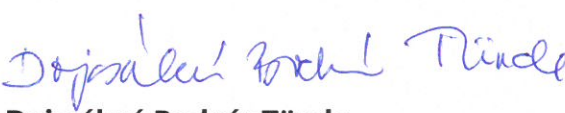

Bodnár Krisztián
polgármester

Készítette:

Varga Gábor
igazgató

Egyeztetve:

Dojcsákné Bodnár Tünde
könyvtáros

Törvényességi véleményezésre bemutatva:

dr. Szakos Judit
jegyző

Szirmabesenyő, 2025. június 11.

Előzetesen tárgyalja:	Pénzügyileg ellenőrizte:
A döntéshez egyszerű ☒ minősített ☐ többség szükséges	
Az előterjesztést nyílt ülésen kell tárgyalni ☒	
Az előterjesztést zárt ülésen kell tárgyalni ☐ –	
Az előterjesztés zárt ülésen tárgyalható ☐ –	
A rendelettervezetet társadalmi egyeztetésre kell bocsátani ☐ –	
Melléklet:	☐
Függelék:	☐ –
Az előterjesztés kapcsán érintettségét jelezte:	 képviselő

Kérem, a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést áttekinteni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjenek.

Szirmabesenyő, 2025. június 11.

Bodnár Krisztián
 polgármester

HATÁROZAT-TERVEZET

Szirmabesenyő Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének/2025. (.....) Kt. határozata könyvtári szolgáltatásra vonatkozó tájékoztató elfogadásáról

Szirmabesenyő Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár tájékoztatóját a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében a településen a 2024. évben nyújtott szolgáltatásokról és azt (szavazati arány) elfogadta.

Bodnár Krisztián s.k.
polgármester

dr. Szakos Judit s.k.
jegyző

6-15-151/2025.

II. RÁKÓCZI FERENC KÖNYVTÁR

3530 MISKOLC, GÖRGEY A. U. 11.

46/503-120 | RAKOCZI@RFMLIB.HU | WWW.RFMLIB.HU

A II. Rákóczi Ferenc Könyvtár tájékoztatója
a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében
SZIRMABESENYŐ
település számára

2024-ben nyújtott szolgáltatásokról

SZIRMABESENYŐI POLGÁRMESTERI HIVATAL			
52/2233-1/2025. szám		Melléklet: db	
Ikt. dát.: 2025 JÚN 03.		-án	
-én			
Álszám:	Álszám:	Határidő:	Előadó:
			<i>[Signature]</i>

Érkezett

2025 JÚN 03.

Érk.sz.: 3683/2025.

BEVEZETÉS

Az 1997. évi CXL. törvény 64. § értelmében Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye kistérségi könyvtári ellátásának megszervezése és folyamatos biztosítása a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár feladata, melyet a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről szóló 39/2013 (V. 31.) EMMI rendelet előírásainak megfelelően alakított ki.

A jogszabályok szerint az 5500 főnél kisebb lélekszámú települések önkormányzatai a kötelező könyvtári ellátást nyilvános könyvtár fenntartásával vagy a vármegyei hatókörű városi könyvtár szolgáltatásainak igénybevitelével teljesíthetik. Vármegyénkben 2024-ben 332 település élt ezzel a lehetőséggel és vette igénybe ezt a szolgáltatást. Könyvtárbuszos ellátást a települések 16%-a igényelt, míg az önkormányzatok 84%-a arra törekedett, hogy helyben biztosítsa a könyvtár és a közösségi tér nyújtotta lehetőségeket. A rendelet maradéktalan betartása mellett a szolgáltatásszervezés során törekedtünk a vármegye sajátosságai (településszerkezet, demográfia, hátrányos helyzet) és a helyi igények figyelembevételére. Legfontosabb alapelvünk a gazdaságos és hatékony üzemeltetés.

A feladatokat 12 fős Területellátási osztály látja el, mely közvetlenül az igazgató irányítása alá tartozik.

A II. Rákóczi Ferenc Könyvtár a költségvetési törvényben meghatározottak szerint a vármegyei Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működtetésére 2024-ben **258.291.920 Ft** állami támogatásban részesült. A költségvetési forrás felhasználását szigorú tervezés mellett, a települések igényeit is figyelembe véve, előzetes helyzetfelmérést követően végeztük. Ennek során alap dokumentumként használtuk a 39/2013. (V. 31.) EMMI rendeletben meghatározottakat, így valamennyi beszerzést, fejlesztést a vármegyei hatókörű városi könyvtár koordinált és a forráskezelést is központilag bonyolítottuk. Valamennyi árajánlatkérés, megrendelés, számlakezelés a szolgáltató intézményben zajlott, biztosítva a források hatékony felhasználását, átláthatóságát, a nyilvántartások egységességét.

A dokumentum-beszerzést továbbra is kiemelten kezeltük. Közbeszerzési eljárást bonyolítottunk le, mert a dokumentumbeszerzési keret nagysága ezt kötelezővé tette. A könyvek szállítását, a közbeszerzési eljárás nyertese, a Könyvtárellátó Közhasznú Kft. végezte.

Jelentős összeget fordítottunk a folyóiratok megrendelésére, figyelembe véve a helyi igényeket.

Bár 2024-ben nem fenyegetett energiaválság, mégis több önkormányzat döntött ismét úgy, hogy korlátozza a szolgáltatóhelye nyitvatartását a téli időszakban. Ez hozott némi visszaesést az

intézmények működésében. Ugyanakkor több településen új online szolgáltatásokat vezettek be. A lakosság kedvezően fogadta ezeket a kezdeményezéseket és a legtöbb szolgáltatóhelyen a továbbiakban is igényt tartanak ezekre a kényelmi szolgáltatásokra.

A KSZR működtetésére rendelkezésre álló állami forrás jelentős részét dokumentum vásárlásra fordítottuk. Emellett arra törekedtünk, hogy biztosítsuk a könyvtári, információs és közösségi terek informatikai ellátottságát, bővítsük eszközparkját. A növekvő infláció miatt azonban kevesebb dokumentumot, informatikai eszközt és bútort tudtunk beszerezni a települések számára. A KSZR-hez való csatlakozás lehetőséget ad a települések lakosságának a korszerű, minőségi könyvtári szolgáltatásokhoz való hozzáférésre. Ennek feltétele a könyvtár helyének megfelelő megválasztása és kialakítása. **2013-tól 2024 végéig összesen 103** szolgáltatóhelyet modernizáltunk. Tavaly az NKA nem írt ki eszközfejlesztésre forrást biztosító pályázatot. A KSZR keret felhasználásával két könyvtárban teljes felújítás, további 9 helyszínen egy-egy részleg átalakítása történt meg jelentős összegű ráfordítással. Ezen kívül számos kisebb értékű beszerzésre került sor. A korszerűsített terekben megélénkült a közösségi élet, nőtt az érdeklődés a könyvtári szolgáltatások iránt, ezért továbbra is kiemelt figyelmet fordítunk a fejlesztésekre azokon a településeken, ahol a fenntartó önkormányzat is partner ebben.

Az egységes arculat és megjelenés érdekében központilag biztosítjuk az információs táblákat, biankó plakátokat, szóróanyagokat. Ezzel is igyekszünk népszerűsíteni a településeken igénybe vehető könyvtári szolgáltatásokat, az ott megszervezett, központilag koordinált programokat és egyéb eseményeket. A vármegyei KSZR információk portálunkon, a www.bazkonyvtar.hu-n jelennek meg. Itt található meg a könyvtárak adatai és az aktuális hírek.

Minden évben tervszerűen, észszerű arányosságra törekedve osztjuk fel a rendelkezésre álló állami forrást. Biztosítjuk az átláthatóságot a rendelkezésre álló dokumentum- és eszközbeszerzési költségek, a rendezvénykeret, a kézműves anyagok beszerzésének forrása és az előfizetett folyóiratok költségeinek tekintetében.

Összességében elmondható, hogy a tudatos tervezés eredményeként folyamatosan fejlődnek a kistépülési könyvtárak, fokozatosan bővül a helyben igénybe vehető szolgáltatások köre, növekszik azon települések száma, melyek megújultak és megújulnak.

A TELEPÜLÉS KÖNYVTÁRELLÁTÁSI HELYZETE

A könyvtár elhelyezése, az épület adottságai és a belső terek állapota a szolgáltatások biztosítására **kiválóan alkalmas**.

A könyvtár heti **36** órában tart nyitva, ami a jogszabályi előírásoknak megfelel.

A beiratkozott olvasók száma **493** fő, a teljes lakosság csupán **11** %-a, amely kistépülési szinten alacsonynak tekinthető. Javasolt a személyes kapcsolatok felhasználásával, akciókkal az olvasóközönség aktivizálása.

A személyes, helyben használat **1069** alkalom volt. 2024-ben az olvasók **1985** db könyvet vagy folyóiratot kölcsönöztek, helyben pedig **1397** db dokumentumot használtak.

A KSZR KERETÉBEN NYÚJTOTT SZOLGÁLTATÁSOK

Gyűjteményszervezés

A szolgáltatóhelyre **123** db dokumentumot helyeztünk ki **330 408** Ft értékben. 2024-ben a Könyvtárellátó Nonprofit Kft. 39 %-os kedvezményt biztosított a könyvtári szolgáltatóhelyek

számára vásárolt könyvek esetében. A települések igénye szerint a könyvek tartós letétként kerültek kihelyezésre.

A könyvtárba 5-féle folyóíratra fizettünk elő **70 296 Ft** értékben.

Könyvtárközi kölcsönzés

E szolgáltatás keretében valamennyi, a magyar könyvtári rendszerben fellelhető dokumentumhoz biztosítjuk a hozzáférést. Igény esetén a település könyvtárosa e-mailben, vagy telefonon jelzi, mely könyvre, folyóiratcikkre van szükség. A kért könyvet a GLS csomagküldő szolgálat juttatja el a szolgáltatóhelyre, majd a határidő (3 hét) lejárta után a könyvtár munkatársa válaszbörítékben küldi vissza könyvtárunk részére. A válaszküldemény szolgáltatás ingyenes, a postaköltséget könyvtárunk fizeti. A szolgáltatás igénybevételével **4 db** dokumentumot kért meg a könyvtár.

Információs szolgáltatás

A lakosság korrekt tájékoztatását, a könyvtári szolgáltatások népszerűsítését kiemelt feladatunknak tekintjük. Könyvtárunk gyűjti a településekre vonatkozó információkat, melyek mindenki számára elérhetők a II. Rákóczi Ferenc Könyvtárban.

A Vármegyei Tudástár portálon elhelyezett, letölthető biankó plakátok, meghívók és egyéb anyagok közvetlen segítséget jelentenek a könyvtárosoknak. A nyomdai úton előállított anyagok és a könyvtári épületek homlokzatára került információs táblák szintén az állami támogatásnak köszönhetően készülnek el.

2024-ben folytatódott a szolgáltatóhelyeken lévő állományok feltárása, melynek segítségével a helyi példányok a nap 24 órájában elérhetők a Corvina elektronikus katalógusban. A példányadatozást megelőzően a területi referensek átválogatták az állományt és kezdeményezték az elhasználadott vagy tartalmilag elavult példányok kivonását.

2024-ben a fenntartó önkormányzat által vásárolt **24** kötet példányadatozása történt meg.

Közösségi szolgáltatások

A lakosság érdeklődésének felkeltése, az olvasáskultúra fejlesztése, a közösségi élet fellendítése érdekében - a könyvtáros és az önkormányzat javaslatait figyelembe véve - rendezvényeket szerveztünk a gyermekek és felnőttek számára.

Az előadásokra adható **230 000 Ft** összegre nem tartott igényt a település.

A települések könyvtárai az országos rendezvénysorozatokhoz kapcsolódva a márciusi Internet Fiestán és az októberi Országos Könyvtári Napokon online játékokkal, versenyekkel, ismeretterjesztő előadásokkal, kézműves foglalkozásokkal várták az irodalombarát felnőtteket és gyermekeket. Szép számmal vették részt a települések lakói a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár által indított mesterséges intelligenciával kapcsolatos online játékokban, a Mesés rajzok – rajzos mesék című rajzpályázaton, a Hahó, könyvtársak! és a Gyermekolvasók királynője és királya című olvasásnépszerűsítő játékokon.

Szakmai képzés, továbbképzés

2024-ben a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár munkatársai személyes látogatások alkalmával, e-mailben és telefonon többször nyújtottak támogatást, módszertani segítséget a települési könyvtárosok számára.

Májusban „Könyvtárosképzés a 21. században: vélemények és tapasztalatok a könyvtárosképzés kapcsán” címmel szakmai napot szerveztünk, melyen a nyilvános- és a kistépülési könyvtárosok is részt vettek.

A hagyományokhoz híven októberben könyvtáros találkozót szerveztünk Edelényben, melyre

meghívtuk a vármegyében dolgozó kollégákat. „Minőségirányítás a mindennapokban” címmel Bajnok Tamara, a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ Országos Széchényi Könyvtár Könyvtári Intézetének osztályvezetője tartott előadást, aki rámutatott arra, hogy a magyar könyvtárak a minőségmenedzsment segítségével tudják teljesíteni küldetésüket a legsikeresebben. Itt került sor a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár által alapított Pro Bibliotheca díj átadására is. A találkozón 79 kolléga vett részt a vármegye településeiről, akik meglátogathatták a Bányászati Bemutató Központot és megismerkedhettek a Borsodi Tájház gyűjteményével is.

Szakmai munkánkban kiemelt figyelmet fordítunk a humán erőforrás képzésére, továbbképzésére. 2024-ben is arra törekedtünk, hogy a kistelepülési munkatársak közül minél többen szerezzenek a jogszabályban is előírt szakmai végzettséget, megteremtve ezzel a minőségi szolgáltatás alapjait. Az előző évi segédkönyvtáros tanfolyam 2024 júniusában zárult le, 23 fő tett sikeres vizsgát. A jelenleg is zajló képzés 2024 szeptemberében - az ágazati minisztérium támogatásával - 19 fős létszámmal indult el. A kistelepüléseken dolgozó munkatársak információellátása és az elvárható minőségű szolgáltatás biztosítása érdekében 2017 óta szervezünk továbbképzéseket. 2024. április 25-én 22 résztvevővel osztották meg a szolgáltatóhelyen dolgozó munkatárs feladataival kapcsolatos tudnivalókat a területellátási osztály referensei.

Eszközbeszerzés

2024-ben az éves terv alapján, rögzített ütemezés szerint fejlesztettük a kistelepülési könyvtárak eszközparkját. A vásárolt eszközök a vármegyei hatókörű városi könyvtár tulajdonában maradnak, csak a szolgáltatás részeként kerültek ki a könyvtári terekbe. A gépek távfelügyeletét, karbantartását a II. Rákóczi Ferenc Könyvtár munkatársai végzik, gondoskodva a rendszer fenntartásáról, a szoftverek jogtisztaságáról, a biztonságos működésről is.

Az eszközök biztonságos megőrzése a fenntartó felelőssége.

A településre zárt szekrényt, gyermek foglalkoztató asztalt székekkel vásároltunk összesen **360 680 Ft** értékben.

Egyéb szolgáltatások

A helyi könyvtáros által megtartott kézműves foglalkozásokhoz **31 750 Ft** értékben biztosítottuk a kreatív alapanyagokat, a napi munkához pedig irodaszereket, nyomtatványokat vásároltunk és juttattunk ki a településre.

ÖSSZEGZÉS

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer keretében a feladatellátásra biztosított állami támogatás hatékony felhasználásával a lehető legjobb, az adott településeken elvárt szolgáltatásokat igyekeztünk nyújtani az ott élők számára. A gazdaságosságot, hatékonyságot segítette a központi beszerzés, mert így – a magas kedvezményeknek és az ÁFA visszaigénylésnek köszönhetően – magasabb értékben tudtuk a szolgáltatásokat biztosítani. A fenntartó önkormányzatok többségével szoros együttműködés alakult ki. A legtöbb település vezetése elkötelezett a könyvtári feladatok ellátásában, biztosította a szolgáltatóhelyek nyitvatartását, a megfelelő környezetet (sokszor plusz anyagi ráfordítással). A közös munka eredményeként minőségi szolgáltatások érhetők el a földrajzi elhelyezkedéstől függetlenül. A közösségi tér biztosításával a helyi közösségek megerősödhetnek, új közösségek alakulhatnak, nőhet a település megtartó ereje.

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszert nem csupán a központi támogatás szétoosztására hozták létre, hanem azért, hogy a szolgáltatóhelyeken fellelhető szakmai tudás, érték hozzáadásával, az intézmény működéséből adódó lehetőségek kihasználásával folyamatosan fejlesszük az elérhető szolgáltatásokat valamennyi érintett település vonatkozásában.

Miskolc, 2025. május 16.

Varga Gábor
igazgató

Beszámoló

Községi Könyvtár Szirmabesenyő:

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár Könyvtári, Információs és Közösségi Helye

A Községi Könyvtár 2021. január 1-től működik a Megyei Könyvtár ellátási szolgáltató rendszerében.

A könyvtár vezetője a 2024-es évre az alábbi statisztikát szolgáltatotta:

Állomány értéke: 12 153 354 Ft.

Dokumentumok száma: 7527 db

Ajándék könyvek: 14 db. 81 500 Ft. értékben

Önkormányzat által beszerzett: 10 db. 37 630 Ft. értékben

Az ajándék és a fenntaró által beszerzett könyvek példányoztatása a szolgáltató által megtörtént.

Megyei Könyvtár állományából kihelyezett dokumentumok: 123 db. 330 408 Ft. értékben

Könyvtárközi kölcsönzés: 4db kapott, és 2db küldött dokumentum

Új beiratkozó 2024-ben: 29 fő, ebből 14 év alatti: 12 fő

Online szolgáltatások használata (Könyvtár és Művelődési Ház):

937 követő, ebből 44 új

Elérés: 43 237

Felkeresés: 3800

A Könyvtár szolgáltatásaihoz tartozik még az óvodás és iskolás csoportok fogadása, számukra a könyvtár használatának bemutatása, az iskolásoknak könyvtári óra tartása.

A szolgáltatásaink közé tartozik még az online térben való népszerűsítés és információterjesztés is az elérhető dokumentumokról és a könyvtári programokról.

Tisztelettel:

Dojcsákné Bodnár Tünde

intézményvezető

Szirmabesenyő, 2025. 06. 17.